

Nieren

In Tenach wordt in totaal 31 keer van ‘nieren’ gesproken. Soms worden de organen bedoeld, zoals bij de offerdienst in Exodus en Leviticus en ook in het boek Job. Vaak wordt het in de overdrachtelijke betekenis gebruikt, waarbij het de aanduiding is van de plaats waar de diepste emoties zetelen.

Het Hebreeuwse woord is *kelajoth*, wat een meervoudsvorm is. Het enkelvoud, dat niet in de Hebreeuwse Bijbel voorkomt, zou *kelijah* zijn. En mogelijk dat dit verband houdt met het Hebreeuwse woord *keli*, dat ‘voorwerp’, ‘vaatwerk’ betekent.

Een keer of zes komt het woord *kelajoth* voor in combinatie met ‘hart’ (Psalm 16:7, 7:10, 26:2 en 73:21 en in Jeremia 11:20 en 20:12). Opmerkelijk is dat in de offerdienst wel de nieren en het vet dat daaraan zit geofferd wordt, maar het hart niet! Als de organen bij de offerdienst zinnebeeldig zijn voor wat we God offeren, zijn het wel onze diepste emoties die we op moeten geven, maar niet ons verstand. God wil dat we dat blijven gebruiken.

Meervoud en geen tweevoud

Alle organen van het lichaam die in tweevoud voorkomen worden door een zogenaamde ‘dualisvorm’ weergegeven. Voorbeelden zijn *jadajim*, handen, *kapajim*, handpalmen, ‘*enajim*, ogen, *oznajim*, oren, *reglajim*, voeten, *motnajim*, heupen. Maar als het gaat over beide nieren wordt nooit een dualis, een tweevoud, gebruikt.

Overwegingen

Vanwaar dit verschil? De volgende overwegingen komen bij mij boven:

Als men van gepaarde lichaamsdelen er één mist, is men in meer of mindere mate beperkt. Een mens met één hand is minder handig. Een mens met één voet loopt met een kruk. Iemand met slechts één oog kan moeilijk afstand inschatten. Iemand met één doof oor kan de richting van het geluid niet goed bepalen.

Maar iemand met slechts één nier is in geen enkele opzicht beperkt. De enige andere nier heeft normaal gesproken voldoende capaciteit om de afvalstoffen uit het lichaam te verwijderen. Het is zelfs zo dat die ene nier groter wordt.

Bij volledig ontbreken van gepaarde lichaamsdelen functioneert de mens nog steeds, ook kan hij daardoor zeer beperkt zijn. In het geval dat beide nieren niet meer functioneren, sterft de mens binnen enkele dagen aan nierversgiftiging.

Dus zoals een mens zonder hart niet kan leven, kan ook een mens zonder nier(en) niet leven. Zowel verstand als gevoel zijn essentieel voor de mens.

Lukas de Grootte, Februari 2013